

העותרים ע"ז ואח' ע"י ב"כ עו"ד רעות שאער ו/או הילה שרון ו/או אח' מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
- נגד -

המשיבים 1. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
2. ראש המינהל האזרחי
ע"י מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה
משרד המשפטים, ירושלים
3. משה שרביט, ת"ז -----
באמצעות עו"ד אבי סגל
קרן היסוד 23, ירושלים

הודעת עדכון מטעם העותרים ותגובה להודעת המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 31.3.2026 מתכבדים העותרים להגיש הודעת עדכון מטעמם.

למען הנוחות, תיעוד וידאו יצורף להודעה זו באמצעות מערכת "נט המשפט".

1. העתירה שבכותרת הוגשה ביום 26.6.2025. ביום 23.12.2025 התקיים דיון בעתירה בפני הרכב (כב' השופטים ד' ברק ארז, א' מינץ וי' כשר). ביום 26.2.2026 ניתן צו על תנאי בעתירה.
2. ביום 11.3.2026 ניתן צו ביניים "המורה למשיבי הממשלה לפעול במסגרת סמכויותיהם וכללי הדין לצורך הרחקתו של המשיב 3, מר משה שרביט (להלן: 'שרביט'), או מי מטעמו מהמקרקעין מושא העתירה, בכפוף לצרכים צבאיים דחופים והחלטיים, וזאת עד למתן החלטה אחרת."
3. ביום 31.3.2026 הוגשה בקשה להגשת הודעת עדכון מטעם העותרים בהליך שבכותרת. בשעות הערב באותו יום הוגשה הודעת עדכון מטעם משיבי המדינה (להלן: **הודעת העדכון**), במסגרתה נמסר כי המשיב 1 הכריז על סגירת שטח החלקות החקלאיות מושא העתירה - אותן חלקות המעובדות, או שעובדו לפני מלחמת חרבות ברזל, על ידי כמה מהעותרים - בפני אזרחים ישראלים וזרים (ראו נספח 1 להודעת העדכון). שטח אחת החלקות (חלקה 7, גוש 2 אדמות בית דגין; להלן: חלקה 7) הוכרז בצו כסגור בפני כל אדם - פלסטינים, ישראלים וזרים - להוציא מי שניתן לו היתר כניסה מיוחד (ראו נספח 2 להודעת העדכון).
4. כפי שיבואר בהמשך הדברים, העותרים הטוענים לזיקה לשטחים מסוימים בחלקה זו נפגעים מההחלטה, אך לא ניתנה להם כל הזדמנות להציג טענות בעניין. לפיכך, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למשיב 1 ליתן לעותרים 3, 9 ו-12 אפשרות להציג מסמכים ולהעלות טענות בכתב בעניין תוך 45 יום, ולדרוש החרגת אדמותיהם מצו הסגירה. עוד מבוקש להורות למשיב 1 ליתן בידי עותרים אלה היתר כניסה לשטח חלקה 7, אשר יעמוד בתוקפו לכל הפחות למשך 30 יום לאחר מתן מענה לטענותיהם.

5. לצד זאת, העותרים יבקשו לעדכן כי שרביט מוסיף להשחית ולחבל בשדותיהם של העותרים, גם לאחר מתן צו הביניים מיום 11.3.2026. מעשי אלימות אחרים, הכוללים פלישה לחצרות הבתים, פגיעה ברכוש, ואיומים – נמשכים, ותדירותם אף עולה – ככל הנראה במאמץ "לנקות" את האזור מתושביו הפלסטינים, כפי ששרביט הצהיר לא אחת שבכוונתו לעשות. אותם מעשי התנכלות מוסיפים להתאפיין בסיוע וגיבוי מצד חיילים במדים, המלווים את שרביט בפעילותו, מצייתים לקריאותיו ולעיתים אף מצטרפים אליו בהתלהבות, מפעילים את סמכויותיהם באופן מוטה או עושים שימוש באלימות ובאיומים בעצמם. להלן יובאו דוגמאות מתועדות בלבד לכל אלה. יודגש, כי אירועים דומים מדווחים ומוסיפים להתרחש גם ביום הגשת התגובה ומטבע הדברים לא ניתן לדווח על כולם.

6. החלטות בית המשפט הנכבד, וכן החלטות והכרזות הגורמים הפיקודיים במשיב 1, יוותרו על הנייר בלבד כל עוד חיילים המוצבים בשטח מוסיפים לשתף פעולה ולתת יד למעשיו של שרביט בפועל. על המשיב 1 למגר את התופעה מן היסוד ולא לתר.

נעמוד על הדברים כסדרם:

אירועי אלימות, איומים ופגיעה ברכוש במהלך השבועות האחרונים

7. העותרים יבקשו לעדכן, כי בניגוד להוראות צו הביניים מיום 31.3.2026 ולהכרזה על שטח צבאי סגור כאמור בהודעת המשיבים מיום 31.3.2026, שרביט ושותפיו מוסיפים לפלוש אל החלקות החקלאיות מושא העתירה באין מפריע. משיבי המדינה אינם פועלים על מנת להרחיקם ואינם אוכפים את ההכרזה על סגירת השטח בפני אזרחים ישראלים באופן אפקטיבי. יתר על כן, שער הברזל שהציב שרביט בדרך החקלאית המובילה אל חלק מהחלקות נותר נעול. המשיבים לא הצביעו על דרך חלופית בה ניתן לעשות שימוש, ושאינה חסומה. אי לכך, יכולתם של העותרים לגשת אל החלקות, לטפל בהן ולעבדן נותרה מוגבלת.

8. בחלקות המעובדות על ידי העותרים ושכניהם נמשכות פלישותיו של שרביט, ונמשכת החבלה בגידולים ובחלקות.

9. כך למשל, בימים 28.3.2026 ו-5.4.2026 תועד שרביט יחד עם אדם נוסף, שניהם רכובים על טרקטורונים, כשהם רומסים פעם אחר פעם חלקות זרועות ושתולות על ידי תושבים פלסטינים ודורסים את הגידולים בכוונת מכוון.

10. בנוסף, תועדו שרביט ושותפיו, נערים הפועלים מטעמו כ"מתנדבים" במאחז הבלתי חוקי שהקים, כשהם משליכים אבנים על עדרי הצאן של התושבים באזור מרעה פתוח, שבו מותר לתושבים המוגנים לנוע.

תיעוד שרביט ושותפיו בשדות החקלאיים הפרטיים מיום 28.3.2026 **מצ"ב להודעה זו.**

תיעוד הטרקטורונים הרומסים את הגידולים בשדות החקלאיים מיום 5.4.2026 **מצ"ב להודעה זו.**

תיעוד השלכת אבנים על עדרי צאן של רועים פלסטינים מיום 28.3.2026 **מצ"ב להודעה זו.**

11. נוסף להתנכלות הקבועה לחקלאים ולרועים, שרביט מתמיד במאמציו לגרש בכפייה את שארית המשפחות הפלסטיניות שנותרו להתגורר בואדי פארה.

12. ביום 8.4.2026, בשעה 11:30 בבוקר, הגיע שרביט אל מתחם המגורים של מספר משפחות פלסטיניות, בסמוך למחסום חמרה. במתחמים אלה מתגוררים תושבים המשתייכים למשפחות א"ס וא"א, עליהם מטיל שרביט את חיתתו כעניין שבשגרה (ראו למשל פס' 13 להודעת העדכון מטעם העותרים מיום 3.4.2026).

להלן מיקום מתחמי המגורים על גבי תצ"א:

נ"צ : 12°32'E 02.3°26'E 50.8°N

13. תחילה הגיע שרביט למתחם המגורים לבדו, כשהוא רכוב על טרקטורון חמוש באקדח. הוא פתח את שער מתחם המגורים ופלש לתוכו. בתיעוד הווידאו ניתן לראות את הילדים במקום נמלטים מפניו. בהמשך הצטרפו אליו חיילות במדים ומתנחלים נוספים. המתנחלים הפולשים החלו להתפרע במקום באיומים ובצעקות, בנוכחות החיילות, בטענה משוללת יסוד לזריקת אבנים על ידי אדם רעול פנים.

תיעוד טרקטורון נוסע בפראות בין חממות הסמוכות לבתי התושבים מצ"ב להודעה זו.

14. בתגובה לפלישת המתנחלים ולהתפרעות בתוך מתחם המגורים של המשפחות הפלסטיניות המקומיות, החיילים במקום מצאו לנכון לעכב את כל הגברים הפלסטינים במקום, ולאחר מכן עזבו והותירו את שרביט החמוש בחצר הבתים, יחד עם התושבים.

תיעוד שרביט משוטט במתחם המגורים של התושבים המוגנים לצד חיילים מצ"ב להודעה זו.

תיעוד עיכוב תושבי המתחם לאחר הפלישה לחצר הבתים בנוכחות שרביט וחבריו מצ"ב להודעה זו.

15. בהמשך חזרו חיילים למקום, ועיכבו נער צעיר אחד בן 12 מילדי המשפחה שלחצר ביתה פלשו המתנחלים. החיילים אזקו את ידיו באזיקון פלסטיק, כיסו את עיניו בפלנלית ולקחו אותו איתם ברכב הצבאי. כשעה מאוחר יותר, הנער שוחרר ו"נזרק" בצד הכביש על ידי החיילים, כשידיו עדיין אזוקות, בלא כלום. הוא לא הואשם בדבר. החיילים מנעו מהנוכחים במקום לתעד את עיכוב הילד בזמן אמת.

16. כניסת חיילים למתחם המגורים של התושבים המוגנים, ודאי עיכוב, דרישת הזדהות, איזוק וכיסוי עיניים שרירותיים, הם צעדים כוחניים אשר מערערים את תחושת הביטחון ומעוררים פחד רב אצל כל אדם, בפרט כשהם מכוונים כלפי ילדים, וביתר שאת לנוכח פערי הכוח המתקיימים בין חיילים לתושבי השטח הכבוש. צעדים אלה עלולים לשמש כאמצעי ענישה והתנכלות כשלעצמם. די בהם, כשהם ננקטים באופן יומיומי, כדי להמאיס על התושבים את חייהם במקום.

17. שרביט חזר למתחם בתי המשפחות פעמיים באותו ערב, בשעה 18:50 ולאחר מכן בשעה 19:30. בסבב ההטרדה האחרון התלוו אליו חיילים. החיילים נכנסו לבית אחת המשפחות במתחם. הם שאלו את בעל הבית מה הוא עושה במקום. כשענה שזה ביתו, אמרו לו שדבר שם לא שייך לו, והכו אותו. אמבולנס של הסהר האדום פינה מהמקום את אחד הפצועים. למחר האירוע דווח למצ"ח בסיוע פעילי נוכחות מגינה ישראלים.

[התמונות הוסרו]

18. למחרת, ביום 9.4.2026 בשעה 10:30 בבוקר לערך, שוב הגיע שרביט יחד עם מתנחלים לבתי המשפחות האמורות. הוא נכנס למתחם המגורים והחממות של המשפחות, לאחר שפרץ שער מתכת נעול המותקן במקום. גם הפעם הוזעקו למקום שוטרים, אך לא הגיעו.

19. חיילים שיסייעו לו בהתנכלות לתושבים הפלסטינים. על אף ההיסטוריה הארוכה של שרביט באזור, והאלימות המופעלת על ידיו באופן סדרתי, חיילים המשרתים באזור שיתפו איתו פעולה, דרשו מכל יושבי הבית להזדהות, ולאחר מכן הותירו את שרביט לבדו במקום, להטיל אימה ולאיים. ואכן, שרביט איים על יושבי הבית ואמר להם כי עליהם לעזוב, וכי כל האדמות באזור הן שלו – לרבות הבתים, שטחי החקלאות ושטחי המרעה. בשלב זה, לנוכח איומיו של שרביט והתנהלותו האלימה והמסוכנת במקרים קודמים, הזעיקו התושבים את המשטרה (מספר אירוע 2885). חרף ההבטחות, שוטרים לא הגיעו למקום, וטענו כי החיילים במקום מטפלים באירוע.

תיעוד שרביט לצד בתי המשפחות הפלסטיניות בחברת חיילים מצ"ב להודעה זו.

20. בהמשך היום חזר שרביט למתחם המגורים פעמיים נוספות בשעות אחר הצהריים, והסתובב בין הבתים על הטרקטורון תוך שהוא מטיל אימה על כל הנוכחים. התושבים פנו פעם נוספת למשטרה (מספר אירוע 6272).

[התמונה הוסרה]

21. במענה לקריאת המצוקה מסרו השוטרים כי לשרביט "מותר להיות שם" משום שמדובר בשטחי מרעה – על אף שכאמור, שרביט נמצא ותועד בבירור בפתח בתיהם של התושבים. למותר לציין, כי הבתים ושטחי החקלאות של משפחת א"א וא"ס אינם קרובים לשטח המרעה שהוקצה לשרביט על ידי היחידה להתיישבות, ולמקום בו הוקם מאחז החווה הבלתי חוקי על ידו.

22. הוא נותר במקום כשעה וחצי ללא הפרעה, והטיל אימה על התושבים שחששו לצאת מבתיהם. בהמשך, נציג מוקד 100 של המשטרה אף איים על ב"כ העותרים (עו"ד רעות שאער) שביצעה שיחת תזכורת אחת ויחידה לגבי הפלישה והתקיפה (בשעה 12:09), כי אם תפנה שוב למשטרה בעניין הוא יעצור אותה בגין הטרדה. השיחה למוקד 100 הוקלטה.

[התמונה הוסרה]

23. לנוכח המשך הטלת הטרור על ידי שרביט באזור כולו ושיתוף הפעולה לו הוא זוכה מהחיילים המוצבים באזור, אף העותרים חוששים מאוד להיכנס לאדמות החקלאיות ולשוב לעבודות החקלאות, לאחר ששרביט שב ואיים עליהם לבל יעשו כן. הניסיון מלמד, כי הם לא יזכו להגנה או לסיוע ככל שיותקפו, ומנגד כי הם עלולים להיעצר, וליפול קרבן להתעמרות ולאלימות נוספת מצד חיילים.

המשך השתתפות חיילים בהתנכלות לתושבים המוגנים

24. העותרים שבו והתריעו בפני משיבי המדינה, כי החיילים המוצבים בגזרה בה פועל שרביט נותנים ידם לפעילותו האלימה (ראו פניות העותרים למשיבים, נפחים 8-12 לעתירה; הודעות העותרים מיום 4.3.2026; תגובה להודעה המעדכנת מיום 17.2.2026; תגובה לבקשת ארכה מיום 27.1.2026; הודעה מעדכנת מיום 2.12.2025).

25. הטענות בעניין זה נתמכו בתיעוד חד משמעי של חיילים המגיעים יחד עם שרביט או בעקבות קריאותיו לבתי תושבים ולשדותיהם, נוהגים באלימות קשה כלפי התושבים ורכושם, מעכבים תושבים ללא עילה על פי דרישתו של שרביט או עומדים מנגד כאשר שרביט פוגע ברכושם לאור יום, ובין היתר כאשר הוא מסיר

מצלמות אבטחה בסמוך לבתים ושדות החקלאיים (ראו למשל תצהירו של מר מ"א, אשר צורף להודעת העדכון מיום 4.3.2026, והתיעוד המצולם שצורף להודעה זו).

26. ביום 1.12.2025 פנו ב"כ בעותרים למשיב 1 והתריעו על ניסיונו של שרביט לגרש מספר משפחות המתגוררות בואדי באלומות ובאיומי אלימות. לפנייה צורף תיעוד, ובין היתר צילומי וידאו בהם נראה שרביט מגיע לבתי המשפחות יחד עם חיילים במדים, ברכב צבאי, ומשמיע איומים. במענה המשיב 1 לפנייה זו נכתב, בהיתממות מסוימת, כי החיילים שגו עת אפשרו לאזרח לקחת חלק בפעילות מבצעית. אותן משפחות, שלושה בתי אב מקרוביו של העותר 4, אמנם נמלטו ונטשו את בתיהם בהמשך ישיר לאיומיו של שרביט והחיילים שהתלוו אליו בביקורי – איומים חוזרים ונשנים, לאחר שכל הצעדים שנקטו בניסיון לזכות להגנה כשלו (ראו פסקאות 33-37 לעתירה).

העתק פניית ב"כ העותרים למשיבי המדינה מיום 1.12.2025 ומענה המשיבים מיום 15.1.2026 מצ"ב **ומסומן א'**.

27. כאמור, במענה הצבא לפניית העותרים מיום 15.1.2026, נטען כי פעילות הצבא יחד עם שרביט בהגעה לבתי תושבים מוגנים ובאיום עליהם נבעה משגיאה, וכי הנהלים חודדו בעקבות כך. אף על פי כן, אירועי התנכלות ואלומות רבים נוספים, במסגרתם פעל שרביט יחד עם חיילים במדים על מנת להתעמר בתושבי האזור, לפגוע ברכושם, בפרטיותם, בביטחונם ובחיייהם, מתועדים כל העת כעניין שבשגרה. תופעה זו חוזרת על עצמה גם במסגרת אירועי השבועות האחרונים כפי שמלמדים גם האירועים האחרונים.

28. במכלול הדברים, התושבים המוגנים בואדי פארעה, ובהם העותרים ושכניהם, מתקיימים תחת טרור לאומני יומיומי. בהעדר הגנה מטעם הצבא, כאשר חיילים הופכים שותפים ונותנים ידם למעשים אלה, בפעולה, במחדל או בהפעלת סמכויותיהם באופן מתעמר ומוטה – התושבים המוגנים באזור נותרים בחוסר אונים מוחלט וללא מגן, ואין להתפלא על כל שרבים מהם נעקרים בכפייה.

29. כפי שנטען בפירוט במסגרת העתירה, למשיבים חובה להפעיל את כלל הסמכויות שבידיהם כדי למנוע המשך שימוש באלומות ואיומים כלפי תושבי האזור המוגנים, להגן על בתיהם ורכושם, לאפשר להם לקיים את מקורות פרנסתם ולשמור על הסדר הציבורי ושלטון החוק. זוהי חובתם הבסיסית ביותר (ראו למשל: בג"ץ 8117/23 **נואג'עה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית** (29.7.2024)). כמפורט בעתירה, פעולות החיילים אף מקימות אחריות להפרות חמורות של הדין הבינלאומי.

30. אם כן, המשיבים לא יוצאים ידי חובתם בעצם ההכרזה על סגירת חלקות העותרים בלבד בפני אזרחים ישראלים וזרים. עליהם לפעול במסגרת סמכויותיהם ובמסגרת הדין כדי להרחיק את שרביט ומי מטעמו, בהתאם למציאות הדברים בשטח. הכרזות לא יועילו, כל זמן שחיילים פועלים יחד ומתוך הזדהות עם אלימות המתנחלים בגזרה בה הם משרתים. על מנת שהחלטות שיפוטיות ופיקודיות יבוצעו בשטח נדרשת פעולה נחרצת ואפקטיבית למיגור התופעה.

31. על המשיב 1 לבצע בדק בית יסודי ומעמיק בשורות הצבא באזור בו פועל שרביט, למגר את תופעת שיתוף הפעולה של חיילים עמו, ובהתאם לממצאים – לנקוט צעדים פליליים משמעותיים ופיקודיים נגד חיילים בגזרה הרלוונטית שפעלו יחד עם המשיב 3 ושותפיו, הפעילו בעצמם אלימות שרירותית כלפי מוגנים, איימו עליהם או גרמו נזק לרכושם. עוד יש להורות על הרחקת החיילים הרלוונטיים מן הגזרה. העותרים שבו ופנו למשיבים בדרישה שיפעלו כך בסמוך להגשת הודעה זו.

ההכרזה על סגירת חלקה 7 כשטח סגור בפני כל אדם להוציא בעלי היתר

32. במסגרת ההודעה המעדכנת שהגישו המשיבים ביום 1.4.2026 נמסר כי לצד סגירת שטח חלקות החקלאות של העותרים בפני ישראלים, הוחלט להכריז על סגירת חלקה 7 בגוש 2 בפני כל אדם, ישראלים ופלסטינים כאחד, להוציא מי שניתן להם היתר מפורש לכך. להודעה צורף הצו שתחולתו משתרעת על מלוא שטח החלקה.
33. כפי שעולה מהמפות ותצלומי האוויר שצורפו להודעה המעדכנת, מדובר בחלקה ששטחה למעלה מ-350 דונם, כאשר החלק שעובד בידי העותרים מסתכם בעשרות דונמים בלבד. כמתואר בעתירה, משפחת העותר 3 עיבדה 24 דונמים בחלקה 7, ומשפחת העותרים 9 ו-12 עיבדה 34 דונמים בחלקה 7 (ראו סעיפים 23-8 לעתירה).
34. העותרים צירפו לעתירה מסמכים המעידים על זיקת בעלות או זיקה אחרת לשטחים אלה ככל שקיימים בידם, ויתכן שבידם להשיג ולהציג מסמכים נוספים.
35. המשיבים מעולם לא טענו נגד עיבוד שטחים אלה על ידי העותרים טרם הגשת העתירה, ומעולם לא חלקו על כך שחלק מהחלקה שבנדון משמש לצרכים חקלאיים של תושבי האזור. בסעיף 49(ג) לתגובה המקדמית לעתירה נכתב בבירור, כי "חלק מחלקה 7 בגוש 2 באדמות בית דגין רשום במרשם המקרקעין באזור כרכוש ממשלתי". אם כן, מדובר בחלק מחלקה 7 בגוש 2 – שהם רכוש ממשלתי, ולא החלקה כולה. המשיבים הכירו בכך שחלק משטח החלקה האמורה מצוי בבעלות פרטית מוסדרת של תושבים פלסטינים, אך טענו כי אין די במסמכים שהוצגו כדי להוכיח בעלות בחלקה.
36. משיבי המדינה לא ביארו מדוע נדרש עתה לסגור את שטח החלקה לכניסת פלסטינים ולשם מה הדבר הכרחי. בהקשר הדברים הנוכחי, קשה להשתחרר מהחשש שמדובר בהחלטה הנגועה בשיקולים זרים ופסולים, כמעין מענה להצרת צעדיו של שרביט באזור. בין היתר, העובדה שחלקה 7 ממוקמת סמוך מאוד למאחז הבלתי חוקי שהקים שרביט מחוץ לשטח שהוקצה לו לצרכי מרעה, מעלה חשש להשתלטות גם על חלקה זו בניגוד לדין.
37. המשיב 1 הכריז על סגירת השטח כולו בהמשך לצו הביניים שניתן בהליך זה. הדבר נעשה בן לילה, ללא פרסום מוקדם. סגירת השטח הגיעה לידיעת העותרים רק בדיעבד, מספר ימים לאחר חתימת הצו, אף על פי שסגירת השטח כולו בפני כל אדם לא נעשתה מטעמים ביטחוניים דחופים, ובבירור צפויה לפגוע בכמה מבעלי הזכויות בחלקה ובחקלאים נוספים (בין אם מדובר בעותרים או בכל בתושב פלסטיני אחר).
38. המפקד הצבאי מחויב בכללי היסוד של המשפט המינהלי הישראלי, ובכללם כללי ההגינות הדיונית, חובת הפרסום ומתן זכות שימוע למי שאפשר שיפגעו מהחלטותיו (בג"ץ 2056/04 מועצת הכפר בית סוריק נ' ממשלת ישראל, נח(5) 807, 828 (2004); ראו גם סעיף 4 בפרק ב' לנוהל מגבלות תנועה, פקודת בט"ש 700, נובמבר 2019). אף החובה לקבלת החלטה סבירה ומידתית בהקשר הדברים הקונקרטי דורשת איסוף מידע ומתן זכות שימוע לנפגעים.
39. לפיכך, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למשיב 1 ליתן לעותרים 3, 9 ו-12 אפשרות להציג מסמכים ולהעלות טענות בכתב בעניין תוך 45 יום, ולדרוש החרגת אדמותיהם מצו הסגירה. עוד מבוקש להורות למשיב 1 ליתן בידי עותרים אלה היתר כניסה לשטח חלקה 7, אשר יעמוד בתוקפו לכל הפחות למשך 30 יום לאחר מתן מענה לטענותיהם.

10 אפריל 2026

הילה שרון, עו"ד

רעות שאער, עו"ד

ב"כ העותרים